

L'ACCENTUACIÓ

SÍL·LABES TÒNIQUES

Totes les paraules de la llengua es poden dividir en tres grans grups depenent d'on porten l'accent tònic (síl·laba pronunciada amb més intensitat):

- **AGUDES:** tenen la síl.laba tònica en l'últim lloc. **Ex:** paper, estoig, veí, colp...
- **PLANES:** tenen la síl.laba tònica en el penúltim lloc. **Ex:** casa, metge, escola,...
- **ESDRÚIXOLES:** tenen la síl.laba tònica en l'antepenúltim lloc. **Ex:** fàbrica, àmfora, audiència...

L'ACCENTUACIÓ GRÀFICA

Totes les paraules, però, no porten accent gràfic o titlla . Tot seguit veurem en quins casos cal fer-ne ús. Abans, però, cal que tingues present que:

- La vocal **A** sempre que s'accentua porta **accent obert** (`)
- Les vocals **I/U** sempre que s'accentuen porten **accent tancat** (^).
- Les vocals **E/O** poden portar **tant l'accent obert** (`) **com tancat** (^), depenent de la seua pronunciació.

! En valencià hi ha dos sistemes d'accentuació de la vocal *E*. Un reproduceix la pronunciació valenciana, que mai pronuncia obertes les -e en síl·laba final tònica: *anglés*, *comprés*, *interés*, *cinqué*, *café*, *aprén*, o formes verbals com *conéixer*, *fèiem*... L'altre reflecteix la pronúncia de bona part de la resta de l'idioma i accentua obertes la majoria de -e en síl·laba final tònica: *anglès*, *comprès*... i algunes formes verbals (*conèixer*, *fèiem*...). Tria un dels dos sistemes d'accentuació (*anglés* o *anglés*), però sigues sempre coherent. Això sí, quan lliges i pronuncies, pots fer-ho segons la pronúncia valenciana encara que uses el segon sistema.

! Alerta amb les conjuncions **PERÒ**, **PERQUÈ** i **QUÈ** i amb el topònim València ja que sempre porten accent obert tot i que les pronunciem tancades.

- Les **PARAULES MONOSÍL·LABES**, tot i ser considerades agudes, no porten accent en la majoria dels casos i si en porten és un accent diacrític.

	S'ACCENTUEN QUAN...	!
A G U D E S	Acaben en VOCAL (serà, seté, verí, camió, Perú,...),	Vés amb compte perquè les paraules agudes acabades en DIFTONG no es considera que acaben en vocal i, per tant, no van accentuades. Ex: perdiu, Remei, ...
	VOCAL+S (cabàs, espés, anís, arròs, caldós, obtús,...),	MAI accentuarem les paraules agudes acabades en – AN, -ON, -UN. Ex: cantaran, Ramon, Cancun, ...
	-EN (apren) i -IN (Pequín).	Sols accentuarem les paraules agudes acabades en VOCAL+S mai les acabades en CONSONANT+S. Ex: cantons, cosins, ...
P L A N E S	No acaben en ninguna terminació de les AGUDES (càrrec, dòcil, pésol, pícnic, públic,...)	Accenturem les paraules agudes que acaben en DIFTONG. Ex: anàveu, dormíeu,... Sí accentuarem les paraules planes acabades en –AN, -ON i –UN. Ex: telèfon, plàtan, ... Sí accentuarem les paraules planes acabades en CONSONANT+S. Ex: hòmens, exàmens, ...
E S D R Ú I X O L E S	S'accentuen TOTES	Recorda que els aplecs vocàlics IA, IE, IO i UA, UE , UO (no precedits per Q o G) no formen MAI diftong en valencià i donen lloc a moltes paraules esdrúixoles que en castellà són planes. Ex: pèrdua, memòria, ...